باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان اداره آموزش و پرورش منطقه دزفول دبیرستان غیردولتی حجاب				
سوالات ارزشیابی نوبت اول	درس: ادبیات فارسی	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی/ تجربی	مهر آموزشگاه
شامل ۳۱. سوال در ۴. صفحه	روز آزمون : چهارشنبه	تاریخ آزمون:۱۴۰۱.۱۰.۲۱	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
نام:	نام خانوادگی:	نام پدر:	نام دبیر: فرزانه سنگری	

ردیف	سوالات	بارم
۱	**قلمرو زبانی :** **معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.** **الف) نی حریف هر که از یاری برید ب) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد**	۰.۵
۲	**از متن زیر برای مفاهیم « برگزیده » و « بلند » معادل معنایی صحیح بیابید .** **« عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته »**	۰.۵
۳	**در کدام جمله غلط املایی دیده می شود ؟ مورد را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید .** **الف) پیرمرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت کهنه را برداشت .** **ب) از آن همه لذت ها و نشعه های سرشار از شعر و خیال و عظمت پر از قدس محروم تر می شدم .**	۰.۵
۴	**واژه های مناسب از نظر املایی را در عبارات زیر مشخص کنید .** **الف) بفکن ز پی این (اساس ، اثاث)تزویر .** **ب) مردی فیلسوف و فقیه که در (حوضه ، حوزه) درس مرحوم ملا هادی ، مقامی بلند داشت .** **ج) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (طیلسان ، تیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است .**	۰.۷۵
۵	**در گروه کلمات زیر سه مورد نادرستی املایی دیده می شود آن ها را مشخص کنید .** **زهر و تریاق / موصم ربیع / انابت و توبه / ضماد و مرهم / معوا و پناهگاه / فراغ و جدایی/ مستعجل و شتابنده**	۰.۷۵
۶	**نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید .** **« گفت : آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت : در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست »**	۰.۷۵
۷	**با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید .** **« گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند** **ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند»** **الف) در بیت اول چه کلمه ای حذف شده است و حذف صورت گرفته چه نوعی است ؟** **ج) در بیت دوم یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید .**	۱
۸	**در هر یک از جملات زیر یک نوع « وابسته ی وابسته » بیابید و نوع آن را بنویسید .** **الف) در جریان عبور از تنگناهای زندگی ، حضور کدام دوست برایمان ، آرامش به ارمغان خواهد آورد ؟** **ب) هر روز ، چند بیت شعر در دفتر اشعارش می نوشت .**	۰.۵

۹	**الگوی ساخت همه گزینه ها به جز گزینه ..... « نهاد + مفعول + مسند + فعل » است ؟** **الف) بارانی زیبا ،آرام آرام دشت تشنه را سیراب می کرد .** **ب) ادیبان سعدی را شیخ اجل نامیدند .** **ج) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد .** **د) مولوی در داستان پادشاه و کنیزک ، عشق های ظاهری را مایه ننگ می داند .**	۰.۵
۱۰	**فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید .** **« زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست / در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست »**	۰.۵
۱۱	**بیت زیر دارای چند جمله است ؟** **« روز ها گر رفت ، گو رو باک نیست / تو بمان ای آن که جز تو پاک نیست »**	۰.۲۵
۱۲	**کدام گزینه صفت صِفت است ؟** **الف) تیم کاملاً حرفه ای ب) کودک بسیار باهوش ج) چشمان قهوه ای روشن د) درخت سرسبز باغ**	۰.۵
۱۳	**قلمرو ادبی :** **از آرایه های نوشته شده مقابل ابیات زیر ، آرایه صحیح هر کدام را مشخص کنید .** **الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند اسلوب معادله دارد یا حسن تعلیل ؟** **ب) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد حس آمیزی دارد یا جناس همسان ؟** **ج) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان ؟ / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان ؟ ایهام دارد یا اسلوب معادله ؟** **د) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند تلمیح دارد یا تضمین ؟**	۱
۱۴	**با توجه به عبارت زیر در کدام یک از قسمت های مشخص شده ، آرایه استعاره وجود دارد ؟ مفهوم آن را بنویسید .** **« آن شب نیز ماه با تلألؤ پر شکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند . »**	۰.۵
۱۵	**عبارت زیر یادآور کدام مثل است ؟** **« از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد »**	۰.۵
۱۶	**مفهوم کنایی « سرپری زدن » در عبارت « در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم » چیست ؟**	۰.۲۵
۱۷	**سروده زیر از نظر شیوه گفت و گو در اصطلاح ادبی ..... نام دارد .** **« نخستین بار گفتش کز کجایی؟ / بگفت از دار ملک آشنایی** **بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند / بگفت انده خرند و جان فروشند** **بگفتا جان فروشی در ادب نیست / بگفت از عشق بازان این عجب نیست »**	۰.۲۵
۱۸	**با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید .** **« با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت** **در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت »** **الف) کدام بیت تلمیح دارد ؟**	۰.۵

	ب) « از قلم افتادن » کنایه از چیست ؟	
۱۹	هر یک از آثار « فی حقیقۀ العشق / قصه شیرین فرهاد / بخارای من ایل من / کویر» با کدام یک از توضیحات زیر متناسب است ؟ (هر گزینه برای یک مورد) الف) داستانی است طنزآمیز از احمد عربلو درباره دفاع مقدس ب)اثری است از محمد علی بهمن بیگی ج) کتابی است عرفانی از شیخ شهاب الدین سهروردی د) از مشهور ترین آثار دکتر علی شریعتی	۱
۲۰	حفظ شعر : الف) بیت زیر را کامل کنید . در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / ..... ب) مصراع دوم بیت « آیینه نگاهت پیوند صبح و ساحل / ..... » کدام گزینه است ؟ ۱ . بیداری ستاره در چشم جویباران ۲ . لبخند گاه گاهت ، صبح ستاره باران ۳ . فریاد ها برانگیخت از سنگ کوهساران ۴ . کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	۱
۲۱	قلمرو فکری : بیت « گفت : مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست » به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد ؟	۰.۲۵
۲۲	در نوشته زیر منظور از « طریق انبساط» چیست ؟ « یکی از یاران به طریق انبساط گفت : از این بوستان که بودی ما را چه تحفه کرامت کردی ؟ »	۰.۲۵
۲۳	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . « تا وارهی از دم ستوران / وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند » الف) منظور از شیر سپهر چیست ؟ ب) شاعر علت بلندی کوه دماوند را چه می داند ؟	۰.۷۵
۲۴	با توجه به بیت « در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست / با جان بودن به عشق در سامان نیست » پاسخ پرسش های زیر را بنویسید. الف) قدم نهادن در عشق به چه معناست ؟ ب) با جان بودن به چه مفهومی اشاره دارد؟	۰.۵
۲۵	مفهوم بخش های مشخص شده را بنویسید . « دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند »	۰.۵
۲۶	در ابیات زیر مقصود مولوی از « نی » و « نیستان » چیست ؟ « بشنو از نی چون شکایت می کند / از جدایی ها حکایت می کند کز نیستان تا مرا ببریده اند / در نفیرم مرد و زن نالیده اند »	۰.۵

۲۷	**مواردی را که از نظر مفهومی به هم نزدیک هستند ، مشخص کنید .** **الف) هنوز پیوند ما با زادگاه روستایی مان برقرار بود و هر سال تابستان ها را به اصل خود بر می گشتیم .** **ب) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند .** **ج)یُسَبِّحُ لِلهِ ما فی السماوات و الارض** **د) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش**	۰.۵
۲۸	**در بیت زیر مقصود نویسنده از قسمت مشخص شده چیست ؟** **« همت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است »**	۰.۲۵.
۲۹	**مفهوم « نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیرپذیری از عشق » از کدام بیت زیر استنباط می شود ؟** **الف) محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست** **ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید ؟**	۰.۵
۳۰	**معنا و مفهوم هر یک از ابیات زیر را بنویسید.** **الف) گفت : نزدیک است والی را سرای آنجا شویم / گفت : والی از کجا در خانه خمار نیست ؟ (۰.۷۵)** **ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست (۰.۵)** **ج) برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند (۰.۷۵)**	۲
۳۱	**عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید .** **الف)مزینان را بر انگاره عشق آبادش ساخته اند و هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.(۰.۵)** **ب) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت .(۱)** **ج) هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم .(۰.۵)**	۲

بهار اندیشه هایتان سرسبز باد . پیروز و سربلند باشید . سنگری

جمع نمرات: ۲۰ نمره

نمره به عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره تجدیدنظر به عدد:
نمره به حروف:	تاریخ و امضا:	نمره تجدیدنظر به حروف:

کلید سؤالات امتحان فارسی دوازدهم ریاضی/ تجربی دبیرستان غیرانتفاعی حجاب شهرستان دزفول دی ماه ۱۴۰۱

۱ . الف : دوست ، همدم همراه / ب : خیال ، دیوانگی

۲ . فایق : برگزیده / باسق : بلند

۳ . ب / نشعه : نشئه

۴ . الف : اساس / ب : حوزه / ج : طیلسان

۵. موصم / معوا / فراغ

۶ . آگه : مسند / ت : مضاف الیه / کلاه : نهاد

۷. الف . می خوردم در عبارت سوگند می خورم حذف به قرینه معنوی شده / ب : مشت زمین : ترکیب ضافی / ضربتی چند : ترکیب وصفی

۸. الف : حضور کدام دوست : کدام صفت مضاف الیه / ب : چند بیت شعر : بیت ممیز

۹. ج

۱۰. نیست اول در معنای اسنادی و فعل اسنادی است و نیست دوم به معنای وجود نداشتن است

۱۱. ۷ جمله

۱۲ . ج

۱۳. الف : حسن تعلیل / ب : جناس همسان / ج : اسلوب معادله / د : تلمیح

۱۴ . گل های الماس استعاره از ستارگان

۱۵ . از چاله به چاه افتادن یا از بدتر به بد پناه بردن .

۱۶ . توقف کوتاه

۱۷ . مناظره

۱۸ . الف : بیت اول / ب : فراموش شدن

۱۹ . الف : قصه شیرین فرهاد / ب : بخارای من ایل من / ج : فی حقیقۀ العشق / د : کویر

۲۰ . الف : هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی / ب : ۲

۲۱ . فساد در جامعه

۲۲ . خودمانی

۲۳. الف : خورشید / ب : دوری از همنشینی با مردم دیو صفت

۲۴ . الف : عاشق شدن و ورود در وادی عشق / ب : به فکر جا ن و سلامتی خود بودن

۲۵ . دل گرمی : امیدواری . دم سردی : ناامیدی

۲۶ . نی : مولوی / نیستان : عالم معنا

۲۷ . الف و د / ب و ج

۲۸. رفیقی که آزاد است

۲۹ . ب

۳۰ . الف : گفت بیا به خانه حاکم برویم که نزدیک است ، پاسخ داد از کجا معلوم که خود حاکم در خانه می فروش نباشد ؟

ب :با این که جسم و جان به هم پیوسته اند و از یکدیگر پوشیده نیستند اما کسی اجازه ندارد که جان را ببیند .

ج : آن روسری سپید که نماد ناتوانی و انزواست از سر بردار و اختیار حکومت را به دست بگیر

۳۱ . الف : مزینان را به طرح و نقشه عشق آباد ساخته اند و از قدیم هیچ تغییری نکرده است (به همان شکل قدیم است .

ب : فرمانبرداری و اطاعت از او باعث نردیکی است و شکرگزاری بابت نعمت هایش باعث فزونی نعمت می شود

ج : هنگام طلوع آفتاب در شهر سیرجان موقتا توقف کردیم .